
[p1]

Haarlem 20 October 1882

Hoog geachte Heer en Vriend!

Reeds voorloopig, terstond na d'ontvangst van uwe welkome zende lichtprinten¹ en aangenamen brief² heb ik U daarvoor, voorloopig bij postkaart³ bedankt. Thans kom ik U nog eens voor een en ander mijn hertgrondigen dank betugen.

Wat schoone lichtprenten hebt Gij mij gezonden! En hoe goed, hoe echt-nederlandsch ook, zien die brugsche vroukens uit! Inderdaad, d'oude kenspreuke "gaudet Bruga formosis puellis"⁴ is nog volkomen waar, als voor jaarhonderden.

.....

- 1 Vermoedelijk zitten nog 2 foto's in het Guido Gezellearchief te Brugge (nr. 9143 F en 9144 F). Nr. 9143 F: Brugs melkmeisje met juk en houten emmers, met op de achtergrond het Belfort. Op verso van de foto staat in het handschrift van Johan Winkler: N°1 Eene melkvrouw uit Brugge. 1880. Nr. 9144 F: Brugse kantwerkster. Op verso van de foto staat in het handschrift van Johan Winkler: N°3 Eene kantwerkster uit Brugge. 1880
- 2 De brief is niet aanwezig in het Guido Gezellearchief in Brugge.
- 3 [Briefkaart van Johan Winkler aan Guido Gezelle, 14/10/1882, Haarlem.](#)
- 4 Deze uitspraak komt uit een oud Latijns vers dat in geleerde kringen indertijd vaak geciteerd werd, en waarin voor enkele Vlaamse steden de dingen benoemd werden waar ze bekend voor stonden. Voor Brugge was dit de schoonheid van de vrouwen:
 "Nobilibus Bruxella viris, Antverpia nummis,
 Gandavum laqueis, formosis Bruga puellis,
 Lovanum doctis, gaudet Mechlinia stultis."

Bron: F. Vermeulen, Veelzijdig gelaat: Hoe schrijvers Brugge hebben gezien. In: West-Vlaanderen: 1 (1952), p. 149.

Vertaling Paul Thoen (Latijn):

Brussel verheugt zich in zijn edellieden, Antwerpen in zijn geld(stukken),

Gent in zijn stroppen(dragers), Brugge in zijn mooie meisjes,

Leuven in zijn geleerden, Mechelen in zijn zotten

Juk⁵ en emmers (friesch: juk end amers, juk met hoogduitsche u of fransche ou) van 't brugsche melkmeiske⁶ zijn in hun form zuiver friesch, en als zoodanig niet alleen in Friesland, maar ook evenzeer in alle zuiver- of gemengd-friesche gewesten van Noord-Nederland, in volle, dagelijksche gebruik. Zulke houten emmers gelden in Friesland reeds voor ouderwetsch; men gebruikt meer rood-koperen emmers (*[friesch]*

..... [p2].....
 earen amers), met platte deksels, juist zoo als afgebeeld staat op de groote print van een friesch melkmeiske, die Gij mij toezondt. Die teekening is uiterst nauwkeurig, vooral ook wat het kapsel met oorijzer⁷ aanbelangt. Slechts behooren haar tasch met zilveren beugel, en haar zilveren schoengespens niet tot haar alledaagsch werkgewaad; die draagt ons boerinneke alleen des zondags of op feesttijden. Ook moest haar juk niet met touwen, maar met gladgeschuurde ijeren, of ook geel-koperen kettingen met een haak beneden, voorzien zijn. Overigens is alles uiterst nauwkeurig en zóó als een melkmeiske in Friesland "lebt ũnd leibt."⁸ Ik zend U die print, onder dankbetuging voor 't kijkje, terug. Gij kunt er meer wille van hebben als ik, als het in uwe omgeving over friesche oorijzers mocht te sprake komen.

-
- 5 Een juk is een houten balk die vroeger, veelal door boerinnen of dienstmeiden, op de schouders werd gedragen en die diende om een last te verplaatsen. Aan de haak of inkeping aan beide uiteindes van het juk kon men een touw of ketting bevestigen, om zo, bijvoorbeeld, twee emmers te kunnen dragen. Melkmeisjes droegen typisch een juk om hun kannen met melk aan huis te brengen.
- 6 Omdat er nog geen doeltreffende manier was om melk te steriliseren, werd die tot de jaren 30 van de 20e eeuw vers aan huis verkocht door zogenaamde "melkmeisjes". Naast het beroep zelf stond 'het melkmeisje' symbool voor het idyllische platteland, waardoor het een populair onderwerp werd van de fotografie en andere kunsten. Hoewel het beroep in vele landen bestond, wordt 'het melkmeisje' typisch geassocieerd met Vlaanderen.
- 7 Onderdeel van de vrouwelijke hoofdtooi in de noordelijke provincies van Nederland en Zeeland. Oorspronkelijk werd deze metalen beugel voor rond het hoofd gebruikt om mutsen of haar op de plaats te houden, maar uiteindelijk groeide het uit tot pronkstuk. Het kreeg de naam 'oorijzer' doordat het vaak enkel zichtbaar was ter hoogte van de oren. In de 19e eeuw was het oorijzer een kenmerkend onderdeel van de Friese streekdracht. Ook in Vlaanderen werden oorijzers gedragen, doch bescheidener, waaronder in Brugge, waar Gezelle ze opmerkte. Winkler had deze hoofdtooi al uitvoerig onderzocht, maar gaf in zijn [brief van 08/03/1882](#) aan niet op de hoogte te zijn van het gebruik van oorijzers in Vlaanderen. Sindsdien apprecieerde hij alle informatie die Gezelle hem hierover kon bezorgen en is het een geliefd onderwerp in hun correspondentie.
- 8 Vertaling (Duitse) uitdrukking: leibt und lebt: helemaal, ten voeten uit.

En wat uw vlaamsche geernaartvisscher betreft, Ge zoudt onder dat printje even zoo wel hollandsche garnaalvisscher, of "frîske garnaatfisker" schrijven mogen. De gelijkenis tot in den vorm van de mande aan zijnen arm, kortom in alles, kleeding en gereedschap, is volkomen. Ook zijn voorkomen, als man, is zuiver friesch, z'n gelaatstreken, ja tot den vorm waarin hij z'n beard geschoren heeft,

..... [p3].....

alles. Trouwens, de visschersbevolking langs onze noodzee-stranden, van Vlissingen tot Delfzijl, van de Schelde tot de Eems⁹ is overal zuiver en typisch-friesch; en evenzeer verder oostwaarts op, aan de monden van Weser¹⁰ en Elve¹¹ en Eider¹² tot aan 't deensche Jutland toe, zijn de noord-zee visscherlui oprechte Friezen. Het en zal, van de Knocke tot Grevelingen of tot Kales, ook wel niet anders zijn.

Ik verlange zeer om de Vlamingen eens met eigen oogen te zien, en hope van herten dat dit in den volgenden zomer het geval zal mogen wezen¹³ Gij weet, drie zaken zijn onbedongen noodig om te reizen: gezondheid, tijd en geld. N° 1 heb ik in ruim voldoende mate, 't zij met groote dankbaarheid vermeld. Van n° 2 en 3 heb ik niet te veel. - Dat ik dan U, en de [eerweerde] heeren Duclos en de Bo ook zal zien en spreken en de vriendenhand drukken, trekt mijn hart zoo veel te sterker Vlaanderwaart.

Ja, ik heb, met groote voldoening, gezien dat Gij en andere welgezinde Vlamingen uwe afkeuring niet hebt verzwegen, toen men (een "ingefleischte"¹⁴ hollandsche schoolmeester, dien alle ander nederlandsch, 't welk geen hollandsch en is, een gruwel is), mij zoo

..... [p4].....

.....

- 9 Een rivier die door het noordwesten van Duitsland stroomt en waarvan de monding grenst aan Friesland.
- 10 De grootste rivier die in Duitsland begint en eindigt.
- 11 De oude naam voor de Elbe, een van de belangrijkste rivieren van Midden-Europa.
- 12 De langste rivier van de noordelijkste Duitse deelstaat Sleeswijk-Holstein.
- 13 Winkler ging Gezelle inderdaad bezoeken in Kortrijk.
- 14 Vertaling (Duits): diep ingeworteld, vleesgeworden, hier gebruikt in pejoratieve betekenis: onverbeterlijk, verstokt.

onwaardig bejegende in "noord en zuid."¹⁵ Hertelik dank ik U voor dit blijk uwer vrindschap en uwer instemming met mijn werk. Voor die onredelijke lieden van [Noord & Zuid] en is er geen ander heil dan in middelpuntzoeking, voor de nederlandsche taal. Voor hen moet alle nederlandsch volkomen opgaan in 't hollandsch, en dan nog wel in hun leelik, stijf, wanluidend boeken-hollandsch. Alles wat vlaamsche of friesche, brabantische of geldersche eigenaard verraadt of vertoont, wekt hun onredeliken toorn¹⁶ als bij den stier een roode lap. Maar, lijk gij gezien hebt, men heeft mij voldoening gegeven, en 't onrecht ingezien. Hoe dit in z'n werk is gegaan? Wel! ik ben een groot vijand van alle twistgeschrijf in nieuwsbladen en tijdschriften - 't welk doorgaans de lieden, die 't niet eens zijn, hoe langer hoe verder uit een ander brengt, en hen tot toorn prikkelt en fellen haat. Ook ben ik zachtmoedig en vredelievend van inborst ('t zij hier in nederigheid en zonder eigenwaan vermeld!), en zoo heb ik niet tegen die onheusche bejegening, niet tegen die domme aantijging mij willen warm maken, noch daar tegen inschrijven. De lieden geven mij ook wel eer en lof voor mijn werk - o! veel meer dan ik verdien! - zoo en moet ik ook smaad en schelding wachten, die mij van groot nut

..... [p5]

..... p2

kunnen wezen, om voor hoogmoed mij te bewaren. Maar ik ben naar den heer de Beer, naar den bestierder van [Noord & Zuid] gegaan, en heb van monde te monde met hem gesproken, en hem, in zachtmoedigheid, van dwaling overtuigd. En voor mijn eenvoudig spreken en duidelijk uitleggen moest zijn vooroordeel en hollandsche overmoed zwichten. En zoo is mij rechtveerdiging geschied. -

.....
 15 Onder Sprokkelingen door T.v.L. in: Noord en Zuid: 5 (1882) 3, p.155-157 beschuldigde T. Van Lingen Winkler ervan zijn taal te beschimpen door het woord 'geernaart' te gebruiken in de plaats van het Hollandse woord 'garnaal'. Winkler had in zijn artikel Taalkunde van de Vlaamsche, Hollandsche en Friesche vischmarkt in: Rond den Heerd: 17 (22 januari 1882) 9, p.65-67 verklaard dat het Vlaamse geernare, het Hollandse garnaal en het Friese garnaat allen afkomstig zijn van hetzelfde oorspronkelijke woord: geernaart of garnaart. Het artikel van Van Lingen in Noord en Zuid kreeg heftige tegenkanting van Van Vriesendonck in Rond den Heerd: 17 (17 september 1882) 43, p.341-342.

16 kwaadheid

Ook dank ik U dat Gij mij nog enkele zaken aangaande 't oorijzer in Vlaanderen meldt. Ik wensch nog wat meer studie te maken over "de Friesen in Vlaanderland", ten einde beter beslagen ten ijs te komen, voor en aleer ik daarover opentlik schrijve.¹⁷ Ook is het mij zeer wenschelik dat ik vooraf zelf een reis in Vlaanderen kome, ten einde met eigen oogen te zien, met eigen ooren te hooren. En dit en kan niet wel geschieden vóór den zomer van 't volgende jaar. Tot zoo lange, tot na dien tijd wil ik dus wachten, met over dat, mij zeer belangrike onderwerp, te schrijven. Dan hoop ik ook, in uwe handen, dat vlaamsche oorijzer met gouden knoppen te zien¹⁸ waar Gij van schrijft dat men 't U beloofd heeft. Het mij hier heen te zenden, zou nog al bezwaren ontmoeten, peis ik. Intusschen, nu de oude oorijzers zoo zeldzaam zijn geworden in Vlaanderen, zou

..... [p6]

het wel degelik zaak zijn, te zorgen dat de weinigen, die men nog opsporen kan, bewaard bleven uit den smeltkroes, waarin winzucht en minachting voor de vaderlandsche oudheden hen werpt, en in een gewestelik museum van oudheden (zulk een inrichting zal er ja te Brugge zijn?) ten toon gesteld¹⁹ In het friesch museum te Leeuwarden zijn oorijzers in ijzer, koper, zilver, goud, in alle vormen, van de vroegste eeuen tot in dezen tegenwoordigen tijd, zorgvuldig naar tijdsorde gerangschikt, uitgesteld.

Wat Gij aan den Hoogleeraar Kern te Leiden, in zake taalkunde, te vragen hebt, kunt Gij hem gerustelik doen toekomen. Deze groote geleerde, waarop Nederland te recht fier mag zijn, is een edelaardig, liberaal man, zonder vooroordeelen. Aan uw vlaamsch en zal hij zich niet ergeren, integendeel! zich eerder daarin verheugen. Ook is hij ja geen Hollander, maar een Gelderschen man van sassischen bloede, uit Groenlo, een stedeke aan de

.....

17 Winkler bezocht Vlaanderen in 1883 en schreef uiteindelijk over de gelijkenissen en verschillen tussen West-Vlaanderen, Frans-Vlaanderen en Friesland onder de rubriek Staatskunde en geschiedenis van het tijdschrift *De Tijdspiegel*: J. Winkler, Land, volk en taal in West-Vlaanderen. In: *De Tijdspiegel*: 41 (1884), p.1-26 en p.157-190. In zijn opstel bespreekt Winkler onder andere de vaststelling dat Vlamingen zich in het openbaar schamen voor hun taal als gevolg van de Franse opvoeding op school, en dat de West-Vlaamse taal zich van haar talrijke Franse invloeden zou moeten ontdoen om haar kracht terug te winnen. Winkler had een bijzondere tactiek om dergelijke zaken te ontdekken: hij weigerde gedurende zijn reis steevast om Frans te spreken waardoor zijn gesprekspartners gedwongen waren om hem in het Nederlands aan te spreken. Een herdruk van Winklers tekst is aanwezig in de handbibliotheek van Guido Gezelle (nr.: GGB 1071).

18 In een artikel naar aanleiding van Gezelles overlijden bevestigt Winkler dit Vlaamse oorijzer gezien te hebben tijdens een van zijn bezoeken: J. Winkler, Guido Gezelle en de Friezen. In: *Dietsche Warande en Belfort*: 1 (1900) p.132.

19 Gezelle plaatste het oorijzer uiteindelijk in het Museum van Oudheden te Kortrijk, waar het helaas later gestolen werd en verdween.

Bron: J. Winkler, Guido Gezelle en de Friezen. In: *Dietsche Warande en Belfort*: 1 (1900) p.132.

geldersch-pruissische grens. Zoo hij kan, en ook tijd heeft, zal hij U gewis antwoorden. Daarvan houde ik mij overtuigd. Is 't aangaande leef brood, dat Gij hem iets te vragen hebt, ei! houd mij mijn ongevraagden raad te goede, maar zend hem dan het nummer van Loquela²⁰ waarin dat meesterlike opstel over leef brood²¹ voorkomt, er bij. Zoo mag hij dan zien, wie het is, die hem aanschrijft.

..... [p7].....

Dat de kuste van Vlaanderen oulings den naam van litus saxonicum²² heeft gedragen, of liever dat die kuste eens onder dien naam beschreven geworden is, en kan mij niet beletten te gelooven dat die zelfde kuste van ouds her door Friesen bewoond was; en niet slechts het strand en duin, maar evenzeer de vlade²³ de veenbodem, tot aan de gastgronden, hooge zandrug, die, meen ik, dwars door 't midden van West. Vlaanderen loopt, zich strekkende van zuidwest tot noordoost; is 't niet? En ik houd het er voor dat 't westvlaamsche volk, voor een groot gedeelte immers, rechtstreeks van die oude Friesen afstamt. Ik heb nog een spoor gevonden dat men, laat in de middeleeuen, ik meen in de 14de eeu, in Holland nog aan eenen Vlaming den naam van Fries gaf. Ik heb deze zake nog niet genoeg onderzocht, om er U zekerheid van te geven. Ik hoop dit later te doen.

Zulk een "aard" als Gij mij beschrijft, noemt men hier in Holland een werf, ook erf, in sommige boeren-tongvallen ook wurf en urf. In Friesland noemt men hem gewoonlijk upslach, opslag aan 't water, ook wel, als hij klein is: opstap; en eveneens stoep, stoep aan 't wetter. Oudtijds was echter de naam weert ook wel in gebruik. Zeker, uw [*westvlaamsch*] aard is een en het zelfde woord met waard, ward, waarder, warder, weert, wert, wird, wierde, worde, worth, würrh, enz. enz. dat in geheel Noord-

..... [p8].....

.....

20 Loquela: 2 (Meimaand 1882) 1

21 Winkler verwijst hier naar het artikel Verloren Vlaamsch in Loquela: 2 (Meimaand 1882) 1, p.1-8, waarin Gezelle zich afvraagt of er ooit een Vlaams woord bestond voor een geheel brood, zoals je in het Engels "a loaf of bread" hebt. In het Vlaams zou dit volgens Gezelle als "een leef (van) brood" klinken. Vervolgens verwijst hij expliciet naar een oude Vlaamse bijbelvertaling van Willem Gaillaerd uit 1578 en integreert het citaat van Oudemans uit deze Bijbel: "Ende liet hem des daechs- een leefbroot gheven". Gezelle vraagt zich af of er oorspronkelijk een spatie tussen "leef" en "broot" stond.

22 Vertaling (Latijn): Saksische kust

23 het zich wijd uitstreckende

Nederland en Noordwestelik Duitschland, zoo verre maar Friesen en Sassen wonen, in volle gebruik is, en tallooze malen in plaatsnamen voorkomt. In de frankische streken van Nederland, langs onze groote rivieren, en ook in de frankische streken van Duitschland (Rijn-Pruissen) luidt dit zelfde woord oord, orth, ort, en komt ook tallooze malen in plaatsnamen voor; 't werd oulings ook oarde geschreven; men schrijft nog wel Goidschalkxoarde voor Godschalksoord, een polder bij het dorp [Heinenoord](#) in Zuid-Holland. -

Mijn weerde en lieve Vrind! Hiermede heb ik uwen brief beantwoord, en van mij zelve en heb ik niet meer daar bij te voegen. Gaarne zal ik eens zien hoe mijn friesch in lovensch²⁴ dutsch veranderd word. Ik denk, mijne friesche reken²⁵ waren voor eenen niet-Fries, wel zeer gemakkelik om doorschouen en vatten. Daarom voeg ik hier nog wat bij; het is wel friesch uit de zeventiende eeu (laatste helft), maar daarom toch nog evenzeer hedendaagsch friesch ook. Zie eens, wat Gij hier van maken kunt, uit aardigheid.

En nu vaarwel, mijn Vriend! Ontvang deze in den besten welstand en met de hertelikste groeten van

Uwen zeer toegenegenen

Johan Winkler.

..... [p9]

De Lofzang van Simeon²⁶ in 't friesch.

't Lof-gesjong fen de âde Symeon, fen²⁷

Lucas beskreauwne yn 't oarde Capittel.

-

.....

24 Leuvens

25 Bij een vorige brief ([06/06/1882](#)) voegde Winkler, op aanvraag van Gezelle, een stukje tekst in het Fries. Gezelle stuurde zijn vertaling aan Winkler op en publiceerde het Friese fragment samen met zijn Vlaamse vertaling in: Van den Friesche tale in Loquela: 2 (Alderheiligen 1882) 7, p.53.

26 De Lofzang van Simeon, ofwel het *Nunc dimittis*, is een Bijbelse hymne die Simeon uitsprak toen hij Jezus en zijn ouders in de tempel ontmoette. De tekst staat in het evangelie van Lucas 2,29-32.

27 Deze Friese vertaling van de Lofzang van Simeon staat op p.127 van Japicx, Friesche rymlerye: yn trye delen forschaet. Bôalsert: Samuel fen Haringhouk, 1668, dl.1

Nu lit I, Heer! yn free

Ion Tjienner d'ierdske stee

Forlitte, ney jon sizzen:

Nu, oermits myn blier eag

Jon silligheyt oanseag

Ijn myn klimme earmen lizzen.

-

Dy I, for tyd in stuwn

Beskaet habbe in myld juwn

For al 't folck om op 't eagjen;

Ien hymmel-liedend stjer

For'e heyd'nen heyn in fier,

Ien Isr'els glanz-opdeagjen.

-

Fen Gysbert Japicx,

Scoallemaster to

Bolswart.

Dit zult Gij nog gemakkelik ontraadselen, wyl d'inhoud U bekend is. Maar 't volgende:

..... [p10]

De alde man sprekt:

Heart de wrald de reame? o Sot!

End de dreage molke God?

God de strûk, de wrald de blomme?

Jonge tzierl, dat kin net komme.

'T wier by alds en oar menear,

'T earst, det God joeg, joe-me weer.

Lit ûs yette, nei dy wise,

God fenn' jeugd oan tjiene end prise;

Lit, as oar ljue ûs misdwaen,

Herre ut ljeafde det forjaen.

Lit ûs op ûs steardei tinse,

Lit ûs d'earmen neaddrift skinse,

Lit ûs, al ûs libben lang,

Halde ûs kwea bijearte yn thwang;

Ier end let nei d'Himmel trachtsje,

End om 't ieuich 't ierdsch forachtsje;

Den scil God ûs, nei diss' tîd,

Ieuich silich meitsje end blîd.²⁸

[Gysbert] Japicx.

.....

28 Dit vers staat op p.55 van Japicx' "Friesche rymlerye; yn trye delen forschaet" uit 1668.

Briefbeschrijving

Verzender	Winkler, Johan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	20/10/1882
Verzendingsplaats	Haarlem
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	Tijdskrans II, p.204 (vermelding); De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Deel 1: Inleiding en brieven (1881-1883) / door Dries Gevaert. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1983-1984), p.75-82

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	2 dubbele vellen en enkel vel, 205x130 wit papiersoort: 10 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5283
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle11587

Inhoud

Incipit	Reeds voorloopig, terstond na d'
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands; fry

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	20/10/1882, Haarlem, Johan Winkler aan [Guido Gezelle]
Editeur	Sofie Meneve; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
